

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ & QUẢN TRỊ KINH DOANH

LY SEO VU

CÔNG TÁC GIẢM NGHÈO TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN SI MA CAI, TỈNH LÀO CAI

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

NGÀNH : QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN – 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ & QUẢN TRỊ KINH DOANH

LY SEO VU

CÔNG TÁC GIẢM NGHÈO TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN SI MA CAI, TỈNH LÀO CAI

NGÀNH : QUẢN LÝ KINH TẾ

Mã số: 8.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SỸ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Nguyễn Duy Lợi

THÁI NGUYÊN – 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của bản thân và không sao chép các công trình nghiên cứu của người khác để làm sản phẩm của riêng mình. Các số liệu có nguồn gốc rõ ràng, tuân thủ đúng nguyên tắc và kết quả trình bày trong luận văn được thu thập trong quá trình nghiên cứu là trung thực chưa từng được ai công bố trước đây. Tác giả hoàn toàn chịu trách nhiệm về tính xác thực và nguyên bản của luận văn.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2020

Học viên

Ly Seo Vu

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này, trước tiên tôi xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên, các thầy cô giáo đã trực tiếp truyền thụ, trang bị cho tôi những kiến thức cơ bản và những định hướng đúng đắn trong học tập và tu dưỡng đạo đức, tạo tiền đề tốt để tôi học tập và nghiên cứu.

Đặc biệt, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới **PGS.TS. Nguyễn Duy Lợi** đã dành nhiều thời gian và tâm huyết, tận tình hướng dẫn chỉ bảo cho tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và thực hiện đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn UBND huyện Si Ma Cai; phòng Lao động, Thương binh và Xã hội huyện Si Ma Cai đã cung cấp những thông tin cần thiết và giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu và thực hiện đề tài.

Cuối cùng, tôi xin chân thành cảm ơn gia đình, người thân và bạn bè đã quan tâm giúp đỡ, động viên và tạo điều kiện cho tôi trong học tập, tiến hành nghiên cứu và hoàn thành đề tài này.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2020

Học viên

Ly Seo Vu

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG BIỂU	vii
BIỂU ĐỒ	vii
PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Đóng góp của luận văn.....	4
5. Kết cấu của đề tài	4
CHƯƠNG 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ GIẢM NGHÈO Ở	
ĐỊA PHƯƠNG.....	5
1.1. Cơ sở lý luận về giảm nghèo.....	5
1.1.1. Lý luận chung về nghèo và chuẩn nghèo tại Việt Nam	5
1.1.2. Lý luận chung về giảm nghèo	12
1.2. Cơ sở thực tiễn về giảm nghèo.....	20
1.2.1. Kinh nghiệm giảm nghèo ở một số địa phương trong nước	20
1.2.2. Bài học kinh nghiệm đối với huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai.....	25
CHƯƠNG 2 PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	26
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	26
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	26
2.2.1. Phương pháp thu thập dữ liệu	26
2.2.2. Phương pháp tổng hợp dữ liệu	28
2.2.3. Phương pháp phân tích dữ liệu	29
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	29

CHƯƠNG 3 THỰC TRẠNG GIẢM NGHÈO TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN SI MA CAI, TỈNH LÀO CAI.....	32
3.1. Giới thiệu chung về huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai.....	32
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	32
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	35
3.1.3. Đánh giá chung về huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai	40
3.2. Thực trạng quản lý nhà nước về giảm nghèo trên địa bàn huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai	41
3.2.1. Thành lập Ban Chỉ đạo thực hiện chương trình giảm nghèo	41
3.2.2. Kết quả thực hiện các chính sách giảm nghèo trên địa bàn huyện Si Ma Cai	45
3.2.3. Kiểm tra, giám sát việc thực hiện các chính sách giảm nghèo	62
3.2.4. Tổng kết, báo cáo kết quả thực hiện chương trình giảm nghèo.....	63
3.2.5. Kết quả khảo sát hộ nghèo về công tác giảm nghèo trên địa bàn huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai.....	70
3.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến công tác giảm nghèo trên địa bàn huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai	72
3.4. Đánh giá chung về công tác giảm nghèo trên địa bàn huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai.....	74
3.4.1. Những kết quả đạt được	74
3.4.2. Một số hạn chế và nguyên nhân của hạn chế.....	76
CHƯƠNG 4 MỘT SỐ GIẢI PHÁP GIẢM NGHÈO TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN SI MA CAI, TỈNH LÀO CAI	79
4.1. Phương hướng, mục tiêu giảm nghèo trên địa bàn huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai đến năm 2025	79
4.1.1. Phương hướng giảm nghèo đến năm 2025	79
4.1.2. Mục tiêu giảm nghèo đến năm 2025.....	80
4.2. Một số giải pháp giảm nghèo trên địa bàn huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai	

đến năm 2025	81
4.2.1. Nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành và người dân về công tác giảm nghèo	81
4.2.2. Tăng cường quản lý nhà nước đối với nhóm chính sách về hỗ trợ, tăng thu nhập cho hộ nghèo	83
4.2.3. Tăng cường quản lý nhà nước đối với nhóm chính sách về hỗ trợ, tạo cơ hội để người nghèo tiếp cận với các dịch vụ xã hội cơ bản.....	86
4.2.4. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát kết quả rà soát hộ nghèo hàng năm.....	88
4.2.5. Một số giải pháp khác	89
KẾT LUẬN	91
KIẾN NGHỊ	92
TÀI LIỆU THAM KHẢO	93
PHỤ LỤC	95

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

STT	DẠNG VIẾT TẮT	DẠNG ĐẦY ĐỦ
1	BLĐTBXH	Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội
2	HĐND	Hội đồng nhân dân
3	MTQG	Mục tiêu quốc gia
4	MTTQ	Mặt trận tổ quốc
5	QĐ	Quyết định
6	THCS	Trung học cơ sở
7	THPT	Trung học phổ thông
8	TT	Thông tư
9	TTg	Thủ tướng chính phủ
10	UB	Ủy ban
11	UBND	Ủy ban nhân dân
12	UBMTTQ	Ủy ban mặt trận tổ quốc

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 1.1: Chuẩn nghèo của Việt Nam được xác định qua các thời kỳ	8
Bảng 1.2: Các tiêu chí đánh giá mức độ thiếu hụt tiếp cận	10
Bảng 2.1: Thang đo Likert	28
Bảng 3.1: Kết quả hỗ trợ về y tế cho người nghèo trên địa bàn	46
Bảng 3.2: Kết quả hoạt động hỗ trợ về giáo dục, đào tạo	49
cho người nghèo giai đoạn 2016-2019.....	49
Bảng 3.3: Kết quả hoạt động hỗ trợ về nhà ở cho người nghèo	50
Bảng 3.4: Kết quả cho vay vốn tín dụng ưu đãi cho người nghèo.....	52
Bảng 3.5: Kết quả chính sách hỗ trợ đào tạo nghề cho người nghèo	53
trên địa bàn huyện Si Ma Cai giai đoạn 2016-2019.....	53
Bảng 3.6: Kết quả hoạt động hỗ trợ theo Quyết định 102/QĐ-TTg.....	55
Bảng 3.7: Kết quả chính sách hỗ trợ tiền điện cho người nghèo	56
trên địa bàn huyện Si Ma Cai giai đoạn 2016-2019.....	56
Bảng 3.8: Kết quả thực hiện chính sách trợ giúp pháp lý	57
Bảng 3.9: Kết quả thực hiện hỗ trợ sản xuất.....	59
Bảng 3.10: Kết quả thực hiện hỗ trợ xây dựng cơ sở hạ tầng.....	61
theo chương trình 135 giai đoạn 2016-2019	61
Bảng 3.11: Tình hình giảm nghèo huyện Si Ma Cai.....	64
giai đoạn 2016-2019.....	64
Bảng 3.12: Tỷ lệ hộ nghèo huyện Si Ma Cai chia theo	66
đơn vị hành chính giai đoạn 2016-2019.....	66
Bảng 3.13: Kết quả khảo sát hộ nghèo về công tác giảm nghèo	70

BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1: Tình hình giảm nghèo huyện Si Ma Cai	65
---	----

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Trong khi xã hội đang ngày càng phát triển, với xu thế hợp tác và toàn cầu hóa như hiện nay thì vấn đề xóa đói giảm nghèo đã trở thành mối quan tâm của cả cộng đồng quốc tế. Việt Nam là một nước có thu nhập trung bình thấp, do đó chương trình mục tiêu quốc gia về giảm nghèo bền vững là một chiến lược lâu dài cần được sự quan tâm giúp đỡ của cộng đồng quốc tế kết hợp chặt chẽ với tinh thần tự lực, tự cường, đoàn kết của cả dân tộc để đẩy lùi đói nghèo, nâng cao mức sống của người dân, phát triển kinh tế xã hội. Việc triển khai quản lý nhà nước về giảm nghèo có vai trò quan trọng trong tổng thể các mục tiêu giảm nghèo Quốc gia thời gian qua và đã có tác động tích cực đến công tác giảm nghèo tại các địa phương trên cả nước. Tuy nhiên, việc triển khai thực hiện công tác quản lý nhà nước về giảm nghèo vẫn còn nhiều vấn đề hạn chế, bất cập và đối mặt với nhiều khó khăn trong tình hình mới. Do đó, cần có giải pháp để tăng cường quản lý nhà nước về giảm nghèo trong thời gian tới.

Si Ma Cai là một huyện biên giới thuộc tỉnh Lào Cai, được thành lập ngày 15 tháng 11 năm 1966 trên cơ sở chia tách huyện Bắc Hà thành hai huyện mới là Bắc Hà và Si Ma Cai. Là huyện nghèo, vùng cao biên giới, xuất phát điểm thấp, cơ sở hạ tầng, nhận thức người dân còn hạn chế; dân cư sống rải rác, tập quán canh tác lạc hậu...những khó khăn nội tại đó, khiến cho Si Ma Cai lâu nay là nơi nghèo của tỉnh Lào Cai. Vì vậy, công tác xóa đói giảm nghèo theo hướng bền vững luôn được cấp ủy, chính quyền địa phương đặt lên hàng đầu. Thời gian qua, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, chính quyền các cấp, sự phối hợp của các ngành, đoàn thể và sự tham gia tích cực của nhân dân, công tác quản lý nhà nước về giảm nghèo trên địa bàn huyện được triển khai thực hiện một cách đồng bộ, có hiệu quả và đạt được những kết quả tích cực. Các vấn đề cơ bản nhất đối với hộ nghèo (nhà ở, đất sản